

Mladší doba kamenná

Před asi 12 tisíci lety se změnilo podnebí, začalo se oteplovat, takže se změnily i podmínky, ve kterých lidé žili. Proto lidé museli hledat nový způsob obživy – začali se věnovat **zemědělství**.

Naučili se získávat půdu, kterou mohli obdělávat – káceli a vypalovali lesy.

Naučili se pěstovat různé plodiny – museli vědět, jak se starat o půdu, aby byla úrodná, kdy ji osít a kdy plodiny sklízet. Pěstovali hlavně obiloviny a luštěniny.

Ochočili si zvířata, která pak chovali – zvířata jim poskytovala nejen maso, mléko, kůže, vlnu, ale také pomáhala při práci (takže je museli umět i zapřahat). Prvními ochočenými druhy zvířat byly ovce a koza, poté prase a tur.

Při práci na poli potřebovali i další nové nástroje a nářadí, které si začali vyrábět – například motyku, srp nebo kamenný mlýnek na obilí. Starší nástroje, které znali z předchozího období (ze starší doby kamenné), si postupně zdokonalili.

Také začali vyrábět první nádoby – naučili se zpracovávat hlínu a vyrábět keramiku, kterou zdobili různými jednoduchými motivy, třeba čárami, vlnovkami, otisky prstů nebo klacíků.

I nadále se věnovali lovu a rybolovu, ale už pro ně nebyl hlavním zdrojem obživy, sloužil ke zpestření jejich jídelníčku.

Lidé se už nemuseli stěhovat za potravou, mohli se usadit na jednom místě.

V této době začali zakládat první **vesnice** – stavěli si jednoduchá obydlí z kamene, hlíny a dřeva, ale také třeba ohrady pro dobytek.

Oblékali se do jednoduchých oděvů, které byly hlavně lněné nebo vlněné (to znamená, že se naučili tkát látku ze lnu a zpracovávat vlnu).

A pokud vypěstovali nebo vyrobili více, než sami potřebovali, tyto přebytky vyměnili za jiné potřebné věci – toto jsou počátky obchodu, které nazýváme směnný obchod (jedno zboží se směňuje/vyměňuje za jiné).

Lidé žili v rodech (rod je společenství příbuzných lidí, kteří společně hospodaří a mají společný majetek).

Osady, ve kterých žili, se stále zvětšovaly a počet lidí stoupal.

Postupně si lidé začali rozdělovat práci – někteří se věnovali pěstování plodin, jiní pastevectví, další výrobě nástrojů, keramiky nebo tkaní látek; začali se specializovat na určitou činnost.

Uctívali řadu přírodních bohů a bohyně, prováděli obřady, těmi si chtěli zajistit třeba dobrou a bohatou úrodu. K různým obřadům mohly sloužit i některé kamenné stavby.

Na našem území tito první zemědělci žili před 5–7 tisíci let.

Mladší doba kamenná tedy zahrnuje období 5.–3. tisíciletí před naším letopočtem.